

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mráky ve věci žalobce: **Bc. A. S.**, zastoupeného advokátem JUDr. Karlem Vítkem, Dobrovského 25, Olomouc, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, Husinecká 1024/11a, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2025, čj. SPU 358712/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 17. 12. 2025, čj. 65 A 47/2025-45, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 17. 12. 2025, čj. 65 A 47/2025-45.

Odůvodnění:

[1] Krajský pozemkový úřad pro Olomoucký kraj, pobočka Olomouc (*pozemkový úřad*), rozhodnutím ze dne 13. 2. 2024 schválil návrh komplexních pozemkových úprav mj. v k. ú. S. na H., který zahrnoval rovněž pozemky parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG ve vlastnictví žalobce (*dotčené pozemky*). Žalovaný následně zamítl podané odvolání a potvrdil rozhodnutí pozemkového úřadu.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou krajský soud zamítl. Krajský soud se nyní napadeným rozsudkem neztotožnil s žalobní námitkou, podle níž aplikace § 17 odst. 1 vyhlášky č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, způsobila nezákonnost rozhodnutí, a uzavřel, že postupem žalovaného nebylo porušeno procesní právo žalobce. Nepřisvědčil ani námitce týkající se zastoupení některých účastníků řízení opatrovníkem (obcí Slatinice), neboť žalobce netvrdil, jak by tato skutečnost mohla zasáhnout do jeho práv. Dospěl rovněž k závěru, že rozhodnutí o novém uspořádání pozemků splňuje požadavky přiměřenosti.

[3] Žalobce (*stěžovatel*) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž také navrhl přiznání odkladného účinku (§ 107 s. ř. s.). Stěžovatel se domáhá ochrany vlastnického práva k dotčeným pozemkům s ohledem na reálně hrozící nevratný zásah do tohoto práva případnou realizací rozhodnutí žalovaného. Zároveň uvedl, že újma hrozící

stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. Stěžovatel poukázal rovněž na možnost výkladu § 11 odst. 9 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (ZPÚ), podle něhož by spojení „až do doby konečného rozhodnutí“ mohlo zahrnovat i pravomocné rozhodnutí o kasační stížnosti, nicméně z procesní opatrnosti a s ohledem na dosavadní judikaturu NSS navrhl přiznání odkladného účinku.

[4] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku poukázal právě na § 11 odst. 9 ZPÚ a upozornil na svůj vnitřní předpis (kap. 14.7 Metodického návodu pro provádění pozemkových úprav – MN 01/2022), podle něhož je nutné prověřovat i to, zda nebyla podána kasační stížnost, a pokud ano, pak má být rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv vydáno až na základě konečného rozhodnutí soudu. Žalovaný ponechal přiznání odkladného účinku na úvaze soudu.

[5] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; NSS jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti NSS zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[6] NSS dospěl k závěru, že v nyní posuzované věci jsou zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny. Přihlédl přitom k tvrzením v návrhu, ZPÚ a rovněž k judikatuře zdejšího soudu týkající se přiznání odkladného účinku ve věci rozhodnutí o schválení návrhů komplexních pozemkových úprav (např. usnesení ze dne 16. 2. 2016, čj. 3 As 3/2016-36; ze dne 15. 6. 2023, čj. 10 As 84/2023-66; či ze dne 13. 6. 2024, čj. 4 As 90/2024-43). Podle § 11 odst. 8 ZPÚ je totiž schválený návrh pozemkových úprav závazným podkladem pro rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2 téhož zákona, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům a pro zpracování obnoveného souboru geodetických informací. Rovněž je závazným podkladem pro rozhodnutí o přechodu vlastnických práv k pozemkům, na nichž se nacházejí společná zařízení. Tímto rozhodnutím zanikají dosavadní nájemní vztahy, zatímní bezúplatné užívání a časově omezený nájem k pozemkům, kterých se rozhodnutí týká. Proti rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene, vydanému na základě schváleného návrhu, se nelze odvolat.

[7] Podle § 11 odst. 9 vydá pozemkový úřad rozhodnutí podle § 11 odst. 8 ZPÚ po prověření, zda nebyla u příslušného soudu uplatněna žaloba proti rozhodnutí vydanému

pokračování

podle odst. 4 (tj. rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav). Byla-li žaloba podána, pozemkový úřad řízení přeruší, a to až do konečného rozhodnutí soudu.

[8] NSS při výkladu § 11 odst. 9 ZPÚ (rozsudek ze dne 29. 8. 2013, čj. 7 Ans 4/2013-16) zdůraznil, že důsledkem podání žaloby je zachování dosavadních vlastnických a užívatelských vztahů, což pochopitelně omezuje především vlastníky dotčených pozemků v tom, že musí vyčkat rozhodnutí soudu, nicméně tento zásah není nepřiměřený účelu tohoto ustanovení. Nelze pominout, že rozhodovací mechanismus upravený v § 11 odst. 4 uvedeného zákona vychází ze souhlasu většiny vlastníků dotčených pozemků s návrhem pozemkových úprav. Účelem § 11 odst. 9 ZPÚ je tak mj. ochrana menšinových vlastníků a posílení právní jistoty, že rozhodnutí o schválení návrhu pozemkových úprav ob stojí z hlediska zákonnosti i ústavních principů ochrany vlastnictví. Na jeho základě totiž mohou být vydána rozhodnutí, která představují podstatný zásah do vlastnických práv, přičemž při jejich vydávání je pozemkový úřad rozhodnutím podle § 11 odst. 4 ZPÚ vázán.

[9] Z tvrzení stěžovatele je zřejmé, že v případě nepřiznání odkladného účinku by realizace rozhodnutí žalovaného zasahovala do jeho vlastnických a užívacích práv. NSS proto dospěl k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. Zároveň neshledal žádné konkrétní okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by samotné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ostatně i z vyjádření žalovaného vyplývá, že správní orgány akceptují posunutí účinků rozhodnutí žalovaného až do skončení řízení o kasační stížnosti.

[10] Toto rozhodnutí však ještě nebylo vydáno (resp. žalovaný jej soudu nezaslal), proto (rovněž s ohledem na výše uvedené) NSS přiznal kasační stížnosti v souladu s § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. odkladný účinek. S ohledem na znění § 11 odst. 9 zákona o pozemkových úpravách není v posuzovaném případě nutné, aby NSS vyslovil, že jím přiznaný odkladný účinek kasační stížnosti působí i ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu. Tímto se proto pozastavují pouze účinky napadeného rozsudku krajského soudu.

[11] Závěrem NSS připomíná, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2026

Vojtěch Šimíček
předseda senátu